

Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos
kultūros paveldo išsaugojimo ekspertų grupių
VII posėdžio protokolas
Ryn, 2009 m. spalio 14-17 d.

Lietuvos pusė:

Donatas Valančiauskas – Lietuvos Respublikos kultūros viceministras, delegacijos vadovas;
Diana Varnaitė – Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktorė;
Gražina Drėmaitė – Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkė;
Virgilijus Poviliūnas – Trakų istorijos muziejaus direktorius, Tarptautinės muziejų tarybos Lietuvos skyriaus pirmininkas;
Vidas Grigoraitis – Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius;
Lina Saulėnaitė – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Europos šalių departamento Baltijos jūros šalių skyriaus Trečioji sekretorė;
Algirdas Plioplys – Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos generalinio direktoriaus pavaduotojas, dokumentų konservavimo ir restauravimo centro direktorius;
Mindaugas Žolynas – Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyriausiasis specialistas;
Regina Lakačauskaitė – Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos. Tarptautinio, ryšių su visuomene ir edukacijos skyriaus vyriausioji specialistė.

Lenkijos pusė:

Tomasz Merta – Lenkijos Respublikos Kultūros ir nacionalinio paveldo ministerijos viceministras, delegacijos vadovas;
Jacek Miler – Lenkijos Respublikos Kultūros ir nacionalinio paveldo ministerijos Kultūros Paveldo departamento direktorius;
Maria Kałamajska – Saeed – Lenkijos MA Meno institutas;
Zoja Jaroszewicz – Pieresławcew – Olštyno Varmijos ir Mozūrijos universitetas, Tarptautinių santykių istorijos instituto direktorė;
Sławomir Radoń – Vyriausiosios valstybinės archyvų direkcijos direktorius;
Małgorzata Kasner – Lenkų Instituto Vilniuje direktorė;
Andrzej Lechowski – Palenkės muziejaus Baltstogėje direktorius;
Krystyna Marczyk – Lenkijos Respublikos Kultūros ir nacionalinio paveldo ministerijos Kultūros Paveldo departamento vyriausioji specialistė.

Susitikimo metu susitarta:

1. Lenkijos archyvų darbuotojai atvyks į Vilnių susipažinti su bažnytinių metrikų knygų skaitmeninimo darbais, vykdomais Lietuvos archyvuose;
2. Lenkijos vyriausioji valstybinė archyvų direkcija priims Lietuvos archyvų specialistus ir supažindins juos su Lenkijos vyriausiosios valstybinės archyvų direkcijos vykdomo dokumentų skaitmeninimo pasiekimais, integruotos archyvinės sistemos projektu „ZoSIA“ ir su elektroninių dokumentų archyvo prototipu;
3. Lenkijos vyriausioji valstybinė archyvų direkcija 2010 m. supažindins Lietuvos archyvų specialistus su Lenkijoje vykdomais archyvinės medžiagos restauravimo ir dokumentų nurūgštinimo darbais;

4. Lietuvos ir Lenkijos archyvai tęs bendradarbiavimą, kuris apims keitimąsi mikrofilmais pariteto pagrindais, atsižvelgiant į šalių finansines galimybes;
5. Sutarta, kad Vilniaus knygų mugės metu, 2010 m. vasario 18 – 21 dienomis, Lietuvos nacionalinėje bibliotekoje bus surengtas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos finansuojamas Lietuvos ir Lenkijos specialistų seminaras „Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės biblioteka“;
6. Abi šalys sieks sudaryti galimybes bibliotekininkams Lietuvos ir Lenkijos bibliotekose nemokamai naudotis duomenų bazėmis, ieškant lituanistinės ir polonistinės informacijos. Stiprinant tarpbibliotekinį bendradarbiavimą bus organizuojami specialistų seminarai, keitimasis mikrofilmais ir skaitmeninta medžiaga. Darbus koordinuos abiejų šalių nacionalinės bibliotekos;
7. Šalys rekomenduoja išsaugoti Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos (Vrublevskių bibliotekos) rinkinius jų neišskaidant;
8. Šalys sutarė, kad yra tikslinga tęsti dvišalį muziejinių bendradarbiavimą organizuojant stažuotes bei konferencijas. Šalys sutaria, kad reikia koordinuoti ir dokumentuoti šį bendradarbiavimą;
9. Šalys siūlo keistis patirtimi muziejų rinkinių skaitmeninimo srityje. Lietuvos pusė pristatys Lietuvos muziejų integralią sistemą „LIMIS“, diegiamą Lietuvos dailės muziejuje Vilniuje;
10. Šalys remia bendrą Lietuvos ir Lenkijos muziejų projektų įgyvendinimą. Sutarta, kad 2010 m. lietuvių ir lenkų kalbomis bus išleisti grafo Jono Tiškevičiaus laišakai (dienoraštis) iš kelionės su Henriku Sinkevičiumi į Afriką (Laiškai iš Zanzibaro), saugomi Trakų istorijos muziejuje;
11. Šalys bendradarbiaus muziejinio padalinio, skirto Stanislovo Moniuškos atminimui, steigimo Vilniuje klausimais;
12. Šalys pritaria būtinybei lietuvių ir lenkų kalbomis išleisti knygą apie Konrado ceļ Bazilijonų vienuolyne, remiantis istoriniais šaltiniais. Taip pat yra būtina Konrado celės ekspoziciją susieti su A. Mickevičiaus muziejaus veikla;
13. Nutarta tęsti dvišalį bendradarbiavimą restauruojant Užutrakio dvaro kompleksą;
14. Šalys susitarė bendrai konservuoti vieną iš Vilniaus Bernardinų bažnyčios antkapių, bendradarbiaujant Vilniaus dailės akademijai ir Varšuvos dailės akademijai;
15. Lenkų pusė siūlo sukurti darbo grupę, kuri nuo 2010 m. kartu įgyvendins antkapinių paminklų sisteminio konservavimo Vilniaus istorinėse kapinėse ilgalaikį projektą. Pirmiausia darbai bus pradėti Rasų kapinėse;
16. Šalys 2010 m. įgyvendins paskutinį Vilniaus Bernardinų kapinių antkapių restauravimo etapą. Sutarta, kad Bernardinų kapinių 200 metų sukakčiai pažymėti Vilniaus rotušėje bus surengta Lietuvos – Lenkijos mokslinė konferencija, parengta fotografijų paroda, išleistas albumas ir monografija lietuvių bei lenkų kalbomis ir išleista konferencijos medžiaga. Šalys deklaruoja finansinę paramą;

17. Lenkijos pusė siūlo Lietuvos pusei dalyvauti Ostbalticum projekte. Viena iš projekto dalių bus skirta parengti 1907 m. Kauno gubernijos archeologinį apyrašą. Lietuvos pusė išreiškė susidomėjimą ir pasirengimą bendradarbiauti;
18. Lietuvos pusė siūlo išleisti vieną iš šių leidinių: Piotr Kozarski „Konservacja domu“ (1997) ir Piotr Kozarski, Piotr Molski parengtą „Zagospodarowanie i konserwacja zabytkowych budowli: poradnik dla samorządów terytorialnych, właścicieli i użytkowników zabytków obronnych” (2001), Zofijos Kossakowskos-Szanaicicos knygą "Zapiski dla wnukow" (2009). Lenkijos pusė paskatins minėtų knygų autorius dalyvauti šiame projekte;
19. Šalys rems Kultūros paveldo departamento ir KOBiDZ (Krajowy Ośrodek Badan i Dokumentacji Zabytkow) bendradarbiavimą, keitimasi informacija apie tarptautinio bendradarbiavimo projektus, žydų kultūros paveldo apsaugą, istorinių rezidencijų restauravimą, aktualizavimą ir pritaikymą šiandieninės visuomenės poreikiams;
20. Šalys keisis informacija apie nelegalių archeologinių kasinėjimų prevenciją;
21. Lietuvos pusė išreiškė pageidavimą gauti informaciją apie Lenkijoje naudojamas naujausias restauravimo ir konservavimo darbų technologijas ir metodikas. Susitarta rengti bendras restauratorių stažuotes, seminarus ir mokymus. Šalys nutarė, kad yra svarbu tęsti Lietuvos specialistų stažuotes Nesvyžiaus akademijoje ir Vasaros konservatorių mokykloje Zamosc;
22. Lietuvos pusė pakvietė Lenkijos pusės specialistus dalyvauti 2010 m. rugsėjį Lietuvoje vykšančiuose Europos paveldo dieną renginiuose;
23. Lietuvos pusė kviečia Lenkijos specialistus dalyvauti Kultūros paveldo departamento organizuojamoje tarptautinėje konferencijoje „Medinės architektūros paveldas ir nacionalinė kultūros politika“, kuri vyks Vilniuje 2010 m. gegužės mėnesį;
24. Šalys susitarė 2010 m. Vilniuje kartu surengti seminarą, skirtą istoriko Vlodo Drėmos 100-osioms gimimo metinėms paminėti, kartu aptariant tarpukario konservatoriaus Stanislovo Lorencio veiklą Vilniuje;
25. Lenkijos pusė siūlo pagalbą ieškant dokumentų apie Trakų Vokės Tiškevičių rūmų kompleksą Lenkijos archyvuose, bibliotekose ir muziejuose. Lietuvos pusė iš anksto praneš apie darbų pradžia;
26. Šalys pripažino, kad artimiausiu laiku Lietuvoje tikslinga kartu surengti seminarą apie Lietuvos ir Lenkijos sieninės tapybos tyrimus, konservavimą ir restauravimą;
27. Šalys pripažino, kad yra tikslinga parengti bendro kultūros paveldo objektų sąrašą. Lietuvos pusė išpareigoja surengti ekspertų susitikimą šia tema;
28. Šalys išpareigoja nuolat keistis informacija apie nacionalinių teisės aktų pokyčius abiejų šalių kultūros paveldo apsaugos sistemoje ir atskirų kultūros paveldo sričių specialistų bendradarbiavimą;
29. Lenkijos pusė išpareigoja pašalinti paminklą Beržnyko kapinėse. Lietuvos pusė išpareigoja atstatyti paminklą Lenkijos kareiviams Varėnoje;

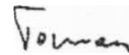
30. Sutarta Vilniuje ir Suvalkuose surengti mokslinę konferenciją, skirtą Suvalkų sutarčiai ir Lietuvos – Lenkijos santykiams 1920 m.;
31. Lietuvos pusė išreiškė susirūpinimą, kad lietuvių bendruomenė Lenkijoje dar 2008 m. pateikus prašymą dėl pirmųjų 3 atminimo lentų Seinuose, kurios įamžintų lietuvišką kultūros paveldą, iškabinimo, iki šiol negavo vietos valdžios leidimo. Lietuvos pusė tikisi Lenkijos Kultūros ir nacionalinio paveldo ministerijos tarpininkavimo, Lietuvos pusė įsipareigojo pateikti išsamią informaciją šiuo klausimu;
32. Lenkijos pusė įsipareigojo tarpininkauti įrašant "Šaltinio" redakcijos pastatą į saugotinių objektų sąrašą. Lietuvos pusė įsipareigojo pateikti informaciją šiuo klausimu;
33. Šalys sutaria siekti, kad ant bendro kultūros paveldo objektų informacija būtų pateikiama lietuvių ir lenkų kalbomis;
34. Susitarta, kad kitais metais Lietuvos – Lenkijos ekspertų grupės posėdis įvyks 2010 m. IV-tame ketvirtyje Lietuvoje;
35. Protokolas parengtas dviem vienodo turinio egzemplioriais, lietuvių ir lenkų kalbomis.

Lietuvos delegacijos vardu

Donatas Valančiauskas

Lenkijos delegacijos vardu

Tomasz Merta